

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11),, како и врз основа на член 30 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Македонија” бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14 и 116/14) министерот за образование и наука ја утврди наставната програма по информатика за VII одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен вид во посебните училишта и посебните паралелки во основните училишта.

АДАПТИРАНА НАСТАВНА ПРОГРАМА
ЗА УЧЕНИЦИТЕ СО ОШТЕТЕН ВИД

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ИНФОРМАТИКА

VI OДДЕЛЕНИЕ

Скопје, август 2014

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

1. ВОВЕД

Наставата по предметот **информатика** ја дава основата за информатичката писменост. Учениците со овој наставен предмет ќе стекнат основни знаења за ракување со компјутерите и користење готови компјутерски програми, како и користење ИКТ во другите наставни предмети.

Оспособеноста на учениците за користење на ИКТ ќе им овозможи олеснување на процесот на самоучење, како и нивно вклучување во новите предизвици во животот.

Предметот информатика е задолжителен предмет во VII одделение со 1 час седмично, 36 часа годишно.

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ВО VII ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката да:

- се оспособи да користи можности на веб – дневник;
- се оспособува да користи алатки од програма за обработка на текст;
- се оспособува да користи мултимедијални алатки за изработка на презентации;
- се оспособува да користи алатки за табеларни пресметки;
- прибира, организира податоци, донесува заклучоци на база на собраните информации и да ги презентира истите;
- ја користи информациската технологија за решавање на одредени проблеми.
- стекне информатички знаења како основа за надградба во процесот на натамошното образование.

3. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

ИНФОРМАТИКА			
Програмско подрачје: ВЕБ ДНЕВНИЦИ (ориентационо 4 часа)			
Цели	Содржина	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги осознае основните карактеристики на веб – дневниците; - да се оспособи да ги користи можностите на веб - дневниците. 	<p>Поим за веб - дневник и негова примена</p> <p>Практични активности со веб-дневник</p>	<p>Веб-дневник</p> <p>Блог</p> <p>Блогер</p> <p>Запис</p> <p>Коментар</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Запознавање со поимот веб-дневник (блог) и објаснување на елементи на веб-дневник преку разгледување и анализа на постоечки веб-дневници прилагодени за лица со оштетен вид со содржини кои се од интерес на учениците. - Презентација на адреси на блогови прилагодени за лица со оштетен вид. - Дискусија за учесници и корисници на веб-дневници - Објаснување и дискусија за потребата од постоење веб-дневници и нивната улога во рамки на Интернет, во процесот на наставата и учењето. - Објаснување, правила за безбедно и етичко користење на веб – дневниците. - Практични активности со веб-дневник согласно можностите на учениците: креирање веб-дневник, објавување (додавање) нови записи (теми), бришење, менување на записи, пишување коментар.
Програмско подрачје: ПРОГРАМА ЗА ОБРАБОТКА НА ТЕКСТ (ориентационо 10 часа)			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се оспособи да креира, уредува и печати текст според зададени барања; 	<p>Правила за пишување на текст</p> <p>Пишување, уредување, снимање на текст</p>	<p>Објект</p> <p>Автоматско набројување</p> <p>Заглавие на страница</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрација на работа во програма за обработка на текст. - Објаснување, дискусија за правилата за пишување на текст (правилно внесување на интерпункциски знаци како дел од текст, одделување на зборовите со само едно празно место, не оставање празно место помеѓу заградите и зборот

<p>- да се оспособи да вметнува слики и графички објекти;</p> <p>- да се оспособи да уредува текст користејќи понапредни техники.</p>	<p>според зададени барања</p> <p>Креирање графички објекти и вметнување на готови слики</p> <p>Работа со блокови</p> <p>Видови автоматско набројување</p> <p>Автоматско пронаоѓање и замена на зборови</p> <p>Поставување заглавие и подножје на страница, внесување коментар, фуснота, број на страница</p> <p>Подготовка на документ за печатење Печатење на документ</p>	<p>Подножје на страница Фуснота Коментар Број на страница Маргини</p>	<p>кој е внатре).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Креирање на текст според правилата за правилно пишување со примена на претходно стекнатите знаења од програмата за обработка на текст. - Објаснување на кратенките од тастатурата за брзо активирање на алатки во програма за обработка на текст. Практична работа согласно можностите на учениците со цел: <ul style="list-style-type: none"> - внесување текст и правилно зачувување на текстот; - копирање, отсекување и вметнување на дел од текст (блок); - уредување на текстот според зададени барања; - вметнување на објекти и слики во текстот, сликите се однапред дадени во одредена папка од страна на наставникот; - користење автоматско набројување; - подготовка на документот за печатење (подесување маргини, избор на поставеност на документот за печатење, избор на страници за печатење, број на копии); - поставување заглавие, подножје, коментар, фуснота, број на страница; - печатење на документ. - Креирање книга каде секој ученик е креатор на една страница - Степенот на поставените барања пред ученикот е во корелација со неговите можности и интереси.
---	---	---	--

Програмско подрачје: ПРОГРАМА ЗА МУЛТИМЕДИЈАЛНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ (ориентационо 10 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ги осознае основните елементи на мултимедијална презентација; - се оспособи да креира, уредува и активира мултимедијална презентација. 	<p>Поим и основни елементи на мултимедијална презентација</p> <p>Креирање и активирање на мултимедијална презентација</p> <p>Различни погледи на мултимедијална презентација</p> <p>Поим за анимациски и звучни ефекти</p>	<p>Мултимедијална презентација</p> <p>Слајд</p> <p>Текстуален објект</p> <p>Графички објект</p> <p>Анимација</p> <p>Анимациски ефекти</p> <p>Премин меѓу слајдови</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Презентација на различни претходно подготвени мултимедијални презентации. - Дискусија за примената на мултимедијални презентации. - Објаснување за елементи и карактеристики на успешна мултимедијална презентација (големини, обем, бои). - Активирање на менија и команди со помош на кратенки од тастатура. - Практични активности со слајдови (додавање слајд, бришење на слајд, промена на редослед на слајд) со цел креирање и активирање на едноставна мултимедијална презентација. - Изработка на мултимедијални презентации со примена на изученото, во корелација со другите наставни предмети и од интерес на учениците. - Степенот на поставените барања пред ученикот е во корелација со неговите можности и интереси.

Програмско подрачје: ПРОГРАМА ЗА ТАБЕЛАРНИ ПРЕСМЕТУВАЊА (ориентационо 12 часа)

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да ги осознае основните елементи на програмата за табеларни пресметувања; - да креира едноставни 	<p>Поим за работен документ, работен лист и табела;</p> <p>Основни елементи на работен лист;</p> <p>Движење низ работен лист;</p>	<p>Работен документ</p> <p>Работен лист</p> <p>Табела</p> <p>Редица</p> <p>Колона</p> <p>Ќелија</p> <p>График</p> <p>Формула</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување, дискусија за можностите за примена на програмата за табеларни пресметувања - Практична работа за движење меѓу ќелии и работни листови. - Активирање на менија и команди со помош на кратенки од тастатура - Уредување на табела (уредување граници, боја на текст и позадина, порамнување и насоки на текст; додавање на редици и колони и нивно подесување (висина, ширина)) согласно можностите на ученикот/ученичката.

<p>табели со користење на основни формули и да ги презентира резултатите со графикон.</p>	<p>Внесување на податоци во табела; Уредување на табела; Поим за графикон и креирање на графикон; Поим за формули и нивно внесување и користење;</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Објаснување, дискусија за можностите за примена на графикон во секојдневниот живот, давање примери - Практична работа со графикони согласно можностите на ученикот/ученичката. - Извршување на пресметки користејќи формули (операции збир, разлика, множење и делење). - Изработка на вежби со примена на изученото од другите наставни предмети и од интерес на учениците. - Степенот на поставените барања пред ученикот е во корелација со неговите можности и интереси.
---	---	--	--

4. НАПОМЕНИ ЗА НАЧИНОТ НА ПЛАНИРАЊЕ И РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ

Во паралелките во посебните основни училишта и во посебните паралелки при редовните основни училишта составот на учениците е изразито хетероген. За учениците со посебни образовни потреби, согласно видот и степенот на попреченоста, треба да се практикува строго диференциран и индивидуализиран пристап во рамките на воспитно – образовниот процес. Ваквиот приод е во функција на нивните индивидуални специфични потреби, а, се очекува да резултира со развивање на индивидуалните потенцијали, и, секако максимални академски постигања.

Во тој контекст, наставниците кои реализираат настава со овие ученици треба:

- да се обидат при изготвувањето на планирањето (доколку видот и степенот на попреченоста на учениците во паралелката го дозволува тоа) да планираат исти содржини, цели и активности за целата паралелка;
- за учениците во паралелката чиј вид и степен на попреченост не дозволува наставниците да планираат исти содржини, цели и активности за целата паралелка, тогаш за нив треба да планираат парцијална партиципација во рамките на содржините, целите и активностите кои ги реализира целата паралелка;
- доколку видот и степенот на попреченост е многу сериозен наставникот пристапува кон изготвување интересен индивидуален образовен план за тие ученици во рамките на адаптираните наставни програми (при изготвувањето на индивидуалниот образовен план наставникот може да користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години). Кога наставникот во индивидуалниот образовен план користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години, треба да ги наведе одделението, содржините, како и целта на нивното повторно обработување.

5. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ:

Наставниот предмет **информатика** во VII одделение се изучува со 1 час неделно, односно 36 часа годишно во задолжителните предмети.

- Препораки за користење на годишниот фонд на часови:

За секое предвидено подрачје е предложен ориентационен годишен фонд на часови, односно:

- Веб дневници – 4 часа
- Програма за обработка на текст – 10 часа
- Програма за мултимедијални презентации – 10 часа

- Програма за табеларни пресметувања – 12 часа.

Од предвидениот вкупен фонд на часови по програмски подрачја дозволени се мали отстапувања во согласност со специфичностите на средината во која се наоѓа училиштето. Исто така, во рамките на вкупниот годишен фонд на часови во програмските подрачја, дозволени се отстапувања и во однос на зачестеноста на конкретните цели, содржини и активности. Имено, бројот на часовите треба да се приспособи кон потребите на конкретното училиште (животната средина од која доаѓаат учениците, нивниот културно-социјален и образовен статус, претходна подготовка на учениците, претходна подготовка за работа на компјутер, како и со нивните можности). Во тој контекст некои содржини ќе се повторуваат повеќепати за сметка на други кои ќе се работат со помал фонд на часови. Исто така, се препорачува флексибилност во времетраењето на часовите во функција на потребите и на интересите на учениците.

- Наставни средства:

- компјутери прилагодени за ученици со оштетен вид
- асистивен хардвер и софтвер (пр. говорна единица, браев печатач, скенер со ОЦР – софтвер за препознавање на текст, софтвер за синтетизирање на говор, софтвер за читање од екранот, хардвер/софтвер за зголемување на екранот и сл.)
- учебник за информатика избран на ниво на училиштето и одобрен од страна на министерот;
- други извори на учење во непосредната околина: предмети и појави во природата, како и појави во општеството и односите меѓу луѓето;
- енциклопедии, речници, атласи, карти и сл.;
- Интернет, образовни софтвери;
- списанија;
- аудиовизуелни средства
- тактилни наставни средства.

6. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Во текот на наставата по информатика во VII одделение се препорачува формативно следење кое вклучува изработка и водење портфолио на учениците што опфаќа:

- собирање на показатели (ученички изработки на компјутер) за секој ученик посебно;
- тековни (формативни) однапред подготвени евалвациски листи за секој ученик, кои се изработуваат по секоја негова конкретна активност која е специфична.

Во текот на наставата, врз основа на сознанијата од формативното оценување се оформува описна и бројчана оценка, а на крајот на наставната програма се изведува бројчана оценка.

Начини на проверување и оценување

Во согласност со природата на програмата по предметот информатика во седмо одделение оценувањето треба да се реализира: усно, практично, презентација и сл.

Други средства и постапки за следење и оценување:

- контролни листови;
- домашни работи;
- тестови на знаења.

7. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗИРАЊЕ НА НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ

Програмата во однос на просторните услови се темели на Нормативот за простор, опрема и наставни средства за деветгодишното основно училиште донесен од страна на министерот за образование и наука.

8. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

- Завршени студии по информатика VII/1, наставна насока или применета насока со педагошко- психолошка и методска подготовка ;
- математика-информатика VII/1, наставна насока;
- компјутерска техника, информатика и автоматика, VII/1 со педагошко – психолошка и методска подготовка;
- завршени дипломски студии од областа на информатиката, информатичките или информациско-комуникациски технологии на акредитираните универзитети во Република Македонија или во странство со домашна акредитација, VII/1, со педагошко- психолошка и методска подготовка;
- дополнителна дефектолошка дообработка согласно Законот за основно образование.

9. Потпис и датум на утврдување на наставната програма

Адаптираната наставната програма по информатика за VII одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен вид во посебните училишта и посебните паралелки во основните училишта, врз основа на утврдената соодветна наставна програма за деветгодишно основно образование, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Бр. 11-14372/1 од 10.09.2014 година
Скопје

Министер

Abdilaqim Ademi

Изготвил: работна група, координатор Гордана Јанакиевска, советник
Контролирал: Трајче Ѓорѓиевски, раководител на одделение
Одобрил: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор